

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

34450

Aşağıdaki sorularımın *Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 25.09.2025

Gülderen VARLI

Van Milletvekili

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş, 27 Eylül 2024 tarihinde kaldığı Seyyid Fehim Arvasi KYK Yurdu'ndan ayrıldıktan sonra kaybolmuş, 18 gün boyunca kendisinden haber alınamamış ve 15 Ekim 2024'te Van'ın Mollakasım Mahallesi sahilinde cansız bedeni bulunmuştu. Yaşanan olayın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümüyle ilgili net bir açıklama yapılmamış, etkin ve şeffaf bir soruşturma yürütülmediği yönündeki endişeler giderek artmıştır. Rojin'in şüpheli ölümü ardındaki soru işaretleri her geçen gün artmaya devam etmektedir. Rojin Kabaiş'in babası, kızının kaybolduktan 18 saat sonra kendilerine haber verildiğini ifade etmiş, KYK yurdu ile güvenlik birimlerinin ihmal içinde hareket ettiğini belirtmiştir. Aynı ihmallerin arama kurtarma esnasında da yaşandığını tüm kamuoyu bilmektedir. Bu durum, genç bir kadının yaşam hakkının korunmasına ilişkin ciddi bir sorumluluk ihlalini gündeme getirmektedir.

Rojin'in otopsi raporunda ölüm nedeni "suda boğulma" olarak belirtilmişse de, ancak hangi yolla olduğu bilgisi yer almamıştır. Basında yer alan ve avukatların aktarımlarına göre; Rojin'in vücudunda iki farklı erkeğe ait DNA tespit edilmiş olmasına rağmen, bu DNA örneklerinin vücudun hangi bölgesinde bulunduğuna ilişkin bilgi avukatlara ve ailesine sunulmamıştır. Ayrıca, Rojin'e ait olmayan ve başka bir kadına ait olduğu belirlenen kan örneği atlette bulunmuş, ancak bu kadının kimliği henüz tespit edilememiştir. Mevcut durumda, DNA örneklerinin kime ait olduğu bilinmemekte ve herhangi bir şüpheli tespiti yapılmadığı belirtilmiştir.

Öte yandan dosyada devam eden gizlilik kararı Van Barosu dahil olmak üzere avukatların ve aile avukatlarının dosyaya erişimini engellemiş; soruşturmanın şeffaflığına olan güveni zayıflatmıştır. Bununla beraber kamuoyunun bilgi alma hakkını ve adalet talebini sınırlayan uygulamalar da dikkat çekicidir. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin talebi üzerine, Rojin'e dair sosyal medya paylaşımlarına erişim engeli getirilmiş, 200'den fazla paylaşım ve hesap erişime kapatılmıştır. Bu kararlar hem ifade özgürlüğü hem de basın ve kamuoyunun bilgi edinme hakkı açısından ciddi endişelere yol açmaktadır. Rojin Kabaiş'in ailesi, avukatları ve kadına yönelik şiddetle mücadele eden platformlar intihar iddiasını kabul etmemekte; etkin bir soruşturma ile şüpheli ölümün aydınlatılmasını talep etmektedirler.

Rojin'in şüpheli ölümü karşısında ortaya çıkan bu tablo, yetkili kurumların koruma yükümlülüğü, üniversite ve yurt sisteminin güvenliği, yargının tarafsız ve etkin çalışması ve kamuoyunun bilgi alma hakkı gibi çok yönlü bir krizi gözler önüne sermektedir.

Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümü yalnızca bireysel bir trajedi değil; aynı zamanda ülke'de kadınların yaşam hakkının, adalete erişiminin, kamu kurumlarının denetim sorumluluğunun ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin geldiği noktayı da gözler önüne sermektedir.

Bu kapsamda, sadece bu olaya değil; genel olarak kadın cinayetleri ve şüpheli kadın ölümlerine karşı ilgili kurumların daha etkin bir mekanizma kurması ve aşağıdaki hususları da bir an önce gündemine alması elzemdir.

- ✓ Şüpheli kadın ölümlerine dair etkin, hızlı ve şeffaf soruşturma süreçlerinin yürütülmesi,
- ✓ Kadına yönelik şiddet davalarında "iyi hâl indirimi", cezasızlık ve keyfi uygulamalara son verilmesi,
- ✓ Kadın kazanımlarına yönelik yasal ve toplumsal saldırılara karşı önleyici ve güçlendirici politikaların hayata geçirilmesi,
- ✓ Yaşam hakkı için mücadele eden kadınların karşılaştığı baskı, sansür ve engelleyici uygulamaların ortadan kaldırılması,
- ✓ Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kurumların, kadına yönelik şiddete ilişkin istatistiki verileri düzenli olarak kamuoyu ile paylaşması,
- ✓ Kırsal kesimlerde şiddete maruz kalan, güvenlik güçlerine veya adalete erişim imkânı bulamayan kadınlar için daha etkin, yaygın ve erişilebilir destek mekanizmalarının kurulması,
- ✓ Saha çalışmalarının ve kadınların başvurabileceği destek birimlerinin, kadın sığınaklarının sayısının artırılması ve mevcutların güçlendirilmesi.

Bu Bağlamda:

1. Rojin Kabaiş'in kaybolduğu ilk akşamdan bugüne kadar bakanlığınızca tespit edilen ihmaller var mıdır? Varsa bu ihmaller nelerdir?
2. Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili yürütülen soruşturmanın mevcut durumu nedir? Dosyaya gizlilik kararı neden getirilmiştir? Bu karar hangi yasal dayanakla alınmıştır? Geçen bir yıla rağmen neden kaldırılmamaktadır?
3. Kabaiş'in bedeni üzerinde tespit edilen iki farklı erkeğe ait DNA örneğinin sahipleri belirlenmiş midir? Bu DNA örneklerinin hangi vücut bölgelerinden alındığına dair tutanak ve raporlar neden hâlâ dosyaya eklenmemiştir?
4. Rojin kabaiş'in atletinde bulunan, Rojin'e ait olmayan ve başka bir kadına ait olduğu belirlenen kan örneğinin sahibinin tespit edilmesi için yapılan çalışmalar kamuoyu ile ne zaman paylaşılacaktır?
5. "Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili "intihar" dışında başka ihtimaller araştırılmış mıdır? Araştırıldıysa bu ihtimaller hangi delillerle desteklenmektedir?
6. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, öğrencisinin şüpheli ölümüyle ilgili yapılan sosyal medya paylaşımlarına erişim engeli getirilmesini neden talep etmiştir? Üniversitenin bu süreçteki rolü hakkında Bakanlığınızın görüşü nedir?
7. Rojin Kabaiş'in Şüpheli ölümüne ilişkin ihmali veya sorumluluğu bulunan KYK, üniversite yönetimi ya da diğer kamu görevlileri hakkında herhangi bir idari veya adli inceleme başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir? Hakkında soruşturma açılan personel sayısı kaçtır? Bu personellerin soruşturması hangi aşamadadır?
8. Kamuoyunun bilgi alma ve tartışma hakkını sınırlayan erişim engeli kararlarına ilgili başlatılan bir soruşturma var mıdır? Bu uygulamalara dair Bakanlığınızın bir inceleme ya da değerlendirmesi var mıdır?
9. Rojin Kabaiş'in ölümü başta olmak üzere, KYK yurtlarında yaşanan benzer kadın ölümlerine ilişkin olarak, Bakanlığınızın yürüttüğü çalışmalar var mıdır?
10. Rojin Kabaiş'in şüpheli ölümüne ilişkin bir yıl içinde bakanlığınıza iletilen soru önergesi sayısı kaçtır? Bakanlığınız tarafından kaçına cevap verilmiştir?
11. Bakanlığınız tarafından bu olayla ilgili görevlendirilen özel bir ekip ya da çalışma grubu var mıdır?
12. Son bir yılda Van'da katledilen, şüpheli ölen kadın sayısı kaçtır? Kaç kadın ölümü intihar olarak kayda alınmıştır? İntihar denilerek dosyası kapatılan olay sayısı kaçtır?